

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΟΜΟΓΕΝΩΝ
8/9/2015

ΘΕΜΑ Α

A1. Θεωρία, ορισμός σελίδα 191 σχολικό βιβλίο.

A2. Θεωρία, απόδειξη θεωρήματος σελίδα 251 σχολικό βιβλίο.

A3.

α. Σωστό.

β. Λάθος.

γ. Λάθος.

δ. Σωστό.

ε. Σωστό.

ΘΕΜΑ Β

B1. Η εξίσωση $3x^2 + ax + 3 = 0$ έχει διακρίνουσα $\Delta = a^2 - 36 < 0$ (αφού $-6 < a < 6$).

Επομένως έχουμε:

$$z = \frac{-a \pm i\sqrt{36 - a^2}}{6}$$

δηλαδή:

$$z_1 = -\frac{a}{6} + \frac{\sqrt{36 - a^2}}{6}i, \quad z_2 = -\frac{a}{6} - \frac{\sqrt{36 - a^2}}{6}i$$

$$\text{Άρα } |z_1|^2 = |z_2|^2 = \left(\frac{a}{6}\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{36 - a^2}}{6}\right)^2 = \frac{a^2}{36} + \frac{36 - a^2}{36} = \frac{36}{36} = 1$$

B2. Έχουμε διαδοχικά:

$$\begin{aligned} |z-1|^2 + |z+1|^2 &= (z-1)(\bar{z}-1) + (z+1)(\bar{z}+1) = z\bar{z} - z - \bar{z} + 1 + z\bar{z} + z + \bar{z} + 1 = \\ &= 2z\bar{z} + 2 = 2|z|^2 + 2 = 4 \end{aligned}$$

Η σχέση $|z-1|^2 + |z+1|^2 = 4$ εκφράζει μία έλλειψη με εστίες τα σημεία $E(1,0), E'(-1,0)$.

B3. Έχουμε:

$$\operatorname{Re}(z) = \frac{1}{2} \Leftrightarrow -\frac{a}{6} = \frac{1}{2} \Leftrightarrow a = -3$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Η κατακόρυφη ασύμπτωτη είναι η $x = 0$, αφού $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\ln x - \frac{1}{x} \right) = -\infty$.

Η οριζόντια ασύμπτωτη δεν υπάρχει, αφού $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\ln x - \frac{1}{x} \right) = \infty$.

Γ2. Εφαρμόζουμε το θεώρημα του Bolzano για την f στο διάστημα $[1, e]$ και έχουμε:

- Η f είναι συνεχής στο διάστημα $[1, e]$ (ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων)

$$f(1) = -1 < 0$$

- $f(e) = 1 - \frac{1}{e} = \frac{e-1}{e} > 0$

Άρα υπάρχει $\xi \in (1, e)$, τέτοι ώστε $f(\xi) = 0$.

Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη (ως πράξεις παραγωγίσιμων συναρτήσεων) με

$$f'(x) = \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} = \frac{x+1}{x^2} > 0 \quad (x > 0)$$

Οπότε η f είναι γνησίως αύξουσα και άρα «1-1» δηλαδή έχει μοναδική ρίζα την $\xi \in (1, e)$

Γ3. Έχουμε

$$x > e \Rightarrow f(x) > f(e) \Rightarrow f(x) > \frac{e-1}{e} > 0$$

$$\begin{aligned} E(\Omega) &= \int_e^{2e} |f(x)| dx = \int_e^{2e} f(x) dx = \int_e^{2e} \left(\ln x - \frac{1}{x} \right) dx = \int_e^{2e} \ln x dx - \int_e^{2e} \frac{1}{x} dx = [x \ln x - 1]_e^{2e} - [\ln x]_e^{2e} = \\ &= 2e \ln 2e - e \ln e - \ln 2e + \ln e = 2e(\ln 2 + 1) - e - (\ln 2 + 1) + 1 = 2 \ln 2 + e - \ln 2 \quad \tau. \mu \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Έχουμε διαδοχικά:

$$\begin{aligned} f'(x) = 2xe^{-x} - f(x) &\Leftrightarrow f''(x) = \frac{2x}{e^x} - f(x) \Leftrightarrow e^x f'(x) = 2x - e^x f(x) \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow e^x f'(x) + e^x f(x) = 2x \Leftrightarrow [e^x f(x)]' = (x^2)' \Leftrightarrow e^x f(x) = x^2 + c \quad (1) \end{aligned}$$

, όπου c αυθαίρετη σταθερά.

$$\text{Για } x=1 \Rightarrow e f(1) = 1 + c \Rightarrow e \cdot e^{-1} = 1 + c \Rightarrow c = 0$$

Επομένως έχουμε από την (1)

$$(1) \Rightarrow e^x f(x) = x^2 \Rightarrow f(x) = \frac{x^2}{e^x}$$

Δ2. Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} (ως πράξεις παραγωγίσιμων συναρτήσεων) με:

$$f'(x) = \frac{2xe^x - x^2e^x}{e^{2x}} = \frac{2x - x^2}{e^x}, x \in \mathbb{R}.$$

Έχουμε:

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{2x - x^2}{e^x} = 0 \Leftrightarrow (x = 0, x = 2)$$

Για $x < 0 \Rightarrow f'(x) < 0$, επομένως η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, 0]$.

Για $0 < x < 2 \Rightarrow f'(x) > 0$, επομένως η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[0, 2]$.

Για $x > 2 \Rightarrow f'(x) < 0$, επομένως η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[2, +\infty)$

Το σύνολο τιμών A της συνάρτησης f είναι $A = f((-\infty, 0]) \cup f([0, 2]) \cup f([2, +\infty))$.

Έχουμε:

$$f((-\infty, 0]) = \left[f(0), \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) \right) = [0, +\infty)$$

$$f([0, 2]) = [f(0), f(2)] = [0, 4e^{-2}]$$

$$f([2, +\infty)) = \left(\lim_{x \rightarrow \infty} f(x), f(2) \right] = (0, 4e^{-2}]$$

(Χρησιμοποιήσαμε τον κανόνα του D'Hospital $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{e^x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{e^x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2}{e^x} = 0$)

Επομένως $A = [0, +\infty)$.

Δ3. Η εξίσωση γίνεται ισοδύναμα:

$$x^2 = 2e^{x-2} \Leftrightarrow x^2 = \frac{2e^x}{e^2} \Leftrightarrow \frac{x^2}{e^x} = \frac{2}{e^2} \Leftrightarrow f(x) = \frac{2}{e^2}$$

Έχουμε:

- $\frac{2}{e^2} \in f((-\infty, 0]) = [0, +\infty)$ και άρα υπάρχει $\xi_1 \in (-\infty, 0]$, τέτοιο ώστε $f(\xi_1) = \frac{2}{e^2}$, το οποίο είναι μοναδικό αφού η f είναι γνησίως φθίνουσα.
- $\frac{2}{e^2} \in f([0, 2]) = [0, 4e^{-2}]$ και άρα υπάρχει $\xi_2 \in [0, 2]$, τέτοιο ώστε $f(\xi_2) = \frac{2}{e^2}$ το οποίο είναι μοναδικό αφού η f είναι γνησίως αύξουσα.
- $\frac{2}{e^2} \in f([2, +\infty)) = (0, 4e^{-2}]$ και άρα υπάρχει $\xi_3 \in [2, +\infty)$, τέτοιο ώστε $f(\xi_3) = \frac{2}{e^2}$ το οποίο είναι μοναδικό αφού η f είναι γνησίως φθίνουσα.

Δ4. Η εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο σημείο $(-1, f(-1))$ είναι:

$$y - f(-1) = f'(-1)(x+1) \Leftrightarrow y - e = -3e(x+1) \Leftrightarrow y = -3ex - 2e$$

Αφού η f είναι κυρτή στο διάστημα $(-\infty, 0]$ θα έχουμε:

$$f(x) \geq -3ex - 2e \Leftrightarrow f(x) + 3ex + 2e \geq 0, \quad x \in (-\infty, 0]$$

Μαθηματικός Περιηγητής

Γενική Επιμέλεια: Καραγιάννης Ιωάννης, Σχολικός Σύμβουλος